

... și (al) identității naționale



Sușține cultura
în educație

23 septembrie 2017
B5 Studio
Târgu Mureș

Invitați
VIDA GÁBOR
BARTHA JÓZSEF
Moderatori
GABI BOLDIȘ
LAURA BOROTEA

“...modificarea recentă a numelui Ministerului Culturii, care din 1850 până acum a avut diferite denumiri care au gravitat în jurul sensului inițial de Minister de Instrucțiune Publică, iar acum, pentru prima oară în istorie devine „și al identității naționale”, incluzând o puternică tentă de propagandă naționalistă. Privit din perspectiva Transilvaniei, dezideratul actual este de deschidere spre multiculturalitate și incluziune, oportunitate închisă prin această nouă perspectivă.”

În continuarea atelierului „... și al identității naționale”, unde prin lucrări de artă, resurse și mijloace vizuale am dezbătut, alături de elevi ai Liceului Vocațional de Arte din Târgu Mureș, conceptul de națiune/naționalism într-o regiune ce se mândrește cu multiculturalitatea sa, sâmbătă 23 septembrie, ora 18.00, la B5 Studio a fost proiectat documentarul „România patru patrii” de Alexandru Solomon, urmată de o discuție liberă cu scriitorul Vida Gábor și artistul vizual Bartha József. „România: patru patrii” face parte din seria de filme documentare „Europa scriitorilor” care alături de scriitori din tot atâtea țări, vorbesc despre criza europeană, despre literatură și despre identități naționale.

Documentarul îi are ca protagoniști pe Norman Manea, Gabriela Adameșteanu, Mircea Cărtărescu și Florin Lăzărescu, și descrie experiențele de viață a patru scriitori cu stiluri și din generații diferite, desenând astfel un cvadruplu portret al României: tânără în raport cu alte țări, dezamăgită de imaginea sa, deprimată sau exaltată de istoria recentă, iritată de poziția ei periferică în Europa. Și totuși plină de umor.

Mai multe informații:
www.culturaineducatie.ro

Despre vorbitori

Vida Gábor s-a născut în anul 1968 la Chișineu-Criș, județul Arad, și a absolvit Facultatea de Litere la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, secția maghiară-franceză. Este autor a mai multor cărți ce au primit, în mai multe rânduri, premiile Uniunii Scriitorilor din România și premiile Artisjus și Arany János al Uniunii Scriitorilor din Ungaria. Este redactor la revista literară Látó din Tîrgu Mureș.

Bartha József (născut în 1960 la Odorheiu Secuiesc) este artist vizual și profesor conferențiar la Universitatea de Arte din Târgu Mureș. Începând cu anii 1990 este activ pe scena de artă contemporană românească și internațională cu numeroase expoziții personale și de grup. În paralel, se dedică artei scenografice, primind mai multe distincții teatrale maghiare și românești, printre care premiul Uniter. Este președinte al Fundației ARTeast și inițiatorul spațiului B5 Studio din Târgu Mureș.

Titlul sub care s-au desfășurat atelierile a fost dat de de modificarea recentă a numelui Ministerului Culturii, care din 1850 până acum a avut diferite denumiri care au gravitat în jurul sensului inițial de Minister de Instrucțiune Publică, iar acum, pentru prima oară în istorie devine „și al identității naționale”, incluzând o puternică tentă de propagandă naționalistă. Privit din perspectiva Transilvaniei, dezideratul actual este de deschidere spre multiculturalitate și incluziune, oportunitate închisă prin această nouă perspectivă. Desfacerea acestui concept de identitate a pornit de la platforma Flagwork pe care un artist colecționează lucrări de artă cu steaguri.

La aceasta s-a adăugat și colaborarea începută în 2013 cu Bartha la B5 Studio, unde se află expuse lucrări care au problematizat tema națională. Una dintre acestea este Made in China a lui Bartha, un ready made, expusă fiind o fotografie a lucrării care este sac de dormit de culoarea hărții europene dar făcut/made in China. Artistul a introdus acel simbol al steagului european cu serigrafie. Fără a pune explicații la lucrare, o primă interpretare ar putea veni de la apariția Uniunii Europene și ca răspuns la dezvoltarea economiei chineze. Tot legat de naționalism este și lucrarea *Nu te ține nimeni aici!* realizată de Monotremu și expusă la Spațiul Expandat și pe alte clădiri din București - o frânghie tricoloră. Alături de elevi ai Liceului Vocațional de Arte din Târgu Mureș s-a dezbătut faptul că nu ne naștem români cu sânge tricolor în vene, ci deveni români de-a lungul mai multor ani prin educație și ideologizare.

Altă parte a atelierelor s-a concretizat într-o lucrare sub forma unor ochelari 3D de mari dimensiuni. Festivalul Awake a transmis liceelor un apel pentru lucrări de artă în spațiul public, iar din mai multe propuneri, a fost cea aleasă aceasta. Un alt element important a fost format din chestionarele legate de identitatea națională și ce înseamnă sentiment patriotic, național; sentimentele sunt emoții de supărare, iubire, mândrie, care ulterior sunt instrumentate. Pe chestionar elevii au trebuit să completeze *primul termen*

la care se gândesc când spun România, iar printre răspunsuri s-au găsit sarmalele, munții, zacusca, care nu sunt neapărat românești. Sentimentele de mândrie erau stârnite de oferta culinară a zonei, cele de supărare și de rușine, cauzate de romi sau de imaginea României în lume, puse pe seama *celuilalt*.

În completarea prezentării publice și a dezbaterii, s-a ales filmul documentar regizat de Alexandru Solomon, *România: Patru patrii*, în care patru scriitori români își pun, în mare, cam aceleași probleme identitare pe care și le-au pus liceeni.

Alte proiecte și programe amintite

Festivalul One World România este primul festival de film documentar din București și unicul dedicat drepturilor omului din România. Inspirat de festivalul cu același nume de la Praga, adus la București la inițiativa Centrului Ceh, festivalul s-a adaptat, conceptul, selecția și organizarea, devenind autonome.

One World România la Școală are ca scop introducerea filmului documentar și discuția despre drepturile omului în liceele din România, prin activități destinate elevilor și profesorilor. Încurajăm și susținem Cluburile de film organizate de elevi ca activitate extra-curriculară și implicarea lor în proiectele asociației, ca voluntari și în Juriul Liceenilor la festivalul One World Romania.

România patru patrii - Patru scriitori din patru generații diferite; doar o singură țară. Filmul descrie experiențele lor de viață și desenează astfel un cvadruplu portret al României: tânără în raport cu alte țări, dezamăgită de imaginea sa peste hotare, deprimată sau exaltată de istoria sa recentă, mereu iritată de poziția ei periferică în Europa. Și totuși plină de umor.

Proiectul cultural Parteneri educativi 2017 este cofinanțat de Administrația Fondului Cultural Național. Proiectul nu reprezintă în mod necesar poziția Administrației Fondului Cultural Național. AFCN nu este responsabilă de conținutul proiectului sau de modul în care rezultatele proiectului pot fi folosite. Acestea sunt în întregime responsabilitatea beneficiarului finanțării.

Platforma Susține cultura în educație își propune să susțină realizarea unor programe culturale cu o dimensiune educațională în România prin dezvoltarea unei rețele de profesioniști și organizații și a unor resurse despre practici și politici publice în domeniu.

www.culturaineducatie.ro
www.Facebook.com/culturaineducatie



Această operă este pusă la dispoziție sub Licența Creative Commons Atribuire-Neocomercial-Distribuire în Condiții Identice 4.0 Internațional .